

ЛОЗА

VIDEIRA

*contraste

**VIDEIRA
ЛОЗА**

PEQUENA ANTOLOGIA DA NOVA LÍRICA
UCRANIANA

Мала антологія молодої української лірики

Rio de Janeiro
Піо-де-Жанейро

2009

Tradução do Ucraniano: Wira Wowk
Capa: WW

Переклад на португальську мову: Віра Вовк
Обкладинка: ВВ

© Wira Selanski

Ficha Catalográfica

1^a ed. Selanski, Wira Wowk
 VIDEIRA | ЛОЗА

Rio de Janeiro: Contraste Editora, 2009
145p.; 14x21cm

1. Poesia ucraniana. 2. Autor. 3. Título.

ISBN: 978-85-61473-10-5

Impresso no Brasil - 2009
Todos os direitos reservados ao autor
Edição não comercial

A Ruta Viter,
que tão veloz passou pela vida

Руті Вітер,
що так швидко майнула життям

VIDEIRA
Л О З А

ВСТУПНЕ СЛОВО

Ця антологія не має претензій розгорнути перед читачем повну картину сучасної української поезії. Це - тільки невеликий вибір із творчості покоління народженого після 1960 року. На тлі тут наведених віршів, як і інших доступних у Бразилії, можна зробити висновки, порівняючи їх із новаторською поезією психологічно-політичного перелому 60-их, 70-тих і 80-тих років.

На передодні самостійності України інші теми хвилювали молодих поетів. У першій мірі, то були теми **волі**: Ліна Костенко: ВАН ГОГ, Іван Драч: КРИЛА; **патріотизму**: Микола Вінграновський: ТОПОЛЯ, Василь Стус: „За мною Київ”, „Коли в мій сон заходить Україна”, **героїзму**: Вінграновський: СІКСТИНСЬКА МАДОННА, Роман Лубківський: ГЕРОЇЧНА БАЛАДА; **бувальщини України**: Віктор Кордун: MIRABILE DICTU, Світлана Жолоб: ЯРОСЛАВНА; **символіки України**: Ігор Калинець: КИЛИМИ, КОЛЯДА, Роберт Третьяков: КАРПАТСЬКИЙ БУК, Валерій Ілля: ТРЕМБІТА, Ірина Жиленко: КУПАЛЬСЬКЕ, **традиції**: Костенко: ХРАМИ, Дмитро Павличко: ВІРНІСТЬ; **ідеалізованого кохання**: Василь Голобородько: „Бачити тебе”, Костенко: „І день і ніч”, **оскарження**: Симоненко: ЗЛОДІЙ, Вінграновський: ПОВЕРНЕННЯ ХІКМЕТА, Іван Світличний: будь який з його тюремних сонетів... Вибір тут — зовсім навздогад; його можна б продовжувати не сторінками, а книгами.

INTRODUÇÃO

Esta antologia não pretende apresentar ao leitor o quadro inteiro da atual poesia ucraniana. Aqui está apenas uma pequena seleta da geração nascida após 1960. Com base no que temos publicado e o que está acessível no Brasil, pode-se fazer algumas conclusões, comparando-lo com as poesias de inovação dos anos 60, 70 e 80 na Ucrânia.

Na véspera da Independência, temas diferentes ocupavam os jovens poetas ucranianos. Em primeiro lugar vibrava neles o tema da *liberdade* (Lina Kostenko: VAN GOGH, Iván Dratch: ASAS); de *patriotismo* (Mykola Vinghranowsky: FREIXO, Vassyl Stus: "Atrás de mim Kyiw", "Quando em meu sonho entra Ucrânia"); de *heroísmo* (Vinghranowsky: MADONA SIXTINA, Román Lubkiwsky: BALADA HERÓICA); do *passado da Ucrânia* (Viktor Kordún: MIRABILE DICTU, Svitlana Jolob: YAROSLAWNA); do *simbolismo ucraniano* (Igor Kalynéts: TECELAGENS, CÂNTICOS DE NATAL, Robért Tretiakóv: FAIA CARPÁTICA, Valery Illa: TREMBITA, Iryna Jylenko: MOTIVO JUNINO); de *tradição* (Dmytró Pawlytchko: FIDELIDADE, Kostenko: TEMPLOS); de *idealismo amoroso* (Vassyl Gholoborodhko: "mirar-te", Kostenko: "E dia, e noite, e instante"); afinal, de *acusação* (Vassyl Symonenko: LADRÃO, Vinghranowsky: A VOLTA DE KHIKMET, Ivan Svitlychny: qualquer de seus sonetos de cativeiro...). Esta numeração inteiramente ocasional poderia ser continuada, não em páginas, mas em livros.

То — образ геройської України, де слово поетів боролося за своє існування під сонцем, віддаючи поневоленій нації в жертву своїх найкращих синів і дочок. Та поезія, на мою думку, умовно класична, з обличчям великих культур світу.

В порівнянні зі своїми попередниками, в сучасній поезії находимо велетенські різниці. Перш усього йдеться про більш урбаністичне ніж селянське тло, притаманне попередній. Помітні тут впливи Заходу (як у позитивному так і негативному розумінні). Можна б назвати цю поезію умовно романтичною, яка шукає більше цікавого-кольоритного, ніж зріноважено-простого. Молоді поети вже їздили по світу, про це свідчать хочай би назви їхніх збірок (Василь Махно: CORNELIA STREET CAFÉ, Мар'яна Савка: БОСТОН - ДЖАЗ). У сузір'ї сучасної економічної крізи й політичного розчарування, молода людина часто відчуває себе самотньою, без опертя на традицію. Вона знаходиться тепер здебільшого у своєму вузькому світику, переживає свої власні болі, що не є вже суспільними трагедіями. Багато в ній молодечо-незрілого, що правдоподібно не переживе, або зміниться. Поети залюбки вибирають собі за теми різні аномалії часу: наркотики, молодіжну деліквенцію, тероризм. Ерос позбувся всіх табу: він розцвітає від елегійного кохання (Неборак, Луцишина) через похмілля кольоритної вигадки (Савка, Рута Вітер) до сексуального консумізму і звірського наживання (Андрій Бондар: ВЧИТЕЛЬКА ХІМІЇ). Релігія, нація часом відступають від своїх

É a imagem da Ucrânia heróica, onde a palavra dos poetas lutava pelo seu direito debaixo do sol, oferecendo à nação escravizada seus melhores filhos em sacrifício. É uma poesia de feições clássicas, própria a grandes culturas universais que escolhem temas dignos de serem cantados.

Comparando a poesia atual com a antecedente, pode-se notar uma grande diferença. Em primeiro lugar, ela é mais urbanística, enquanto a anterior era mais rural, ostentando ainda influências do Oeste, no sentido tanto positivo quanto negativo. Poder-se-ia considerá-la de certo modo romântica, preferindo o curioso-colorido ao simples-equilibrado. Os jovens poetas já viajaram pelo mundo: disso dão provas até mesmo títulos de suas coletâneas de versos (Vassyl Makhnó: CORNELIA STREET CAFÉ, Maryana Sawka: BOSTON JAZZ). No tempo de crise econômica e desilusão política, os jovens, sem apoio da tradição, sentem-se abandonados, largados no seu pequeno mundo estreito e sofrendo suas pequenas tragédias, que não são mais grandes tragédias da nação inteira. Muita coisa na sua criação possui caráter de improvisação, imaturidade, transição, que decerto, se sobreviver, vai mudar. Os poetas com prazer escolhem várias anomalias do tempo: drogas, delinquência infantil, terrorismo. Eros liberou-se de todos os tabus e floresce de amor elegíaco (Viktor Neborák, Oxana Lutsychyna), passando pela embriaguês de invenção multicolor (Sawka, Ruta Viter) até o consumismo sexual e prazeres animalescos (Andry Bondar:

іконних зображень і також ведуть від особистих інтерпретацій (Богдана Матіяш: РОЗМОВИ З БОГОМ, Остап Сливинський: YESUS CHIST) до єресі і блюзнірства (Андрій Любка „вірші – це невдалі спроби самогубства”, УКРАЇНСЬКА МОВА). Очевидно, і далі існує оскарження, часом іронічно-сумне (Олег Коцарев: НА ПАГОРБІ, НІЧНЕ БОМБАРДУВАННЯ, Галина Крук: „голомозий сусідський хлопчик”), часом знов задзьорчisto-провокативне (Любка: „що таке спілка письменників України”).

Формально, поезія збагатилася широкою гамою способів віршування. Традиційний вірш часто заступлений верлібром, без синтаксичних знаків (Матіяш, Іван Андрусяк), з уживанням калямбур і сюрреалістичних образів (Андрусяк, Маріанна Кіяновська).

Позитивними явищами, між іншими, вважаю, добруту, гуманізм: (Сергій Жадан: “щоби не розбудити її”, Богдан-Ігор Горобчук: ДІВЧИНА ГОДУЄ З РУКИ ХЛОПЧИКА-ІДІОТА). Дуже вдалими є вірші в аврі Брехтівського „чорного гумору”, такі як КОНТРАБАНДА Жадана і „жінка надрізує вени” Галини Крук. Радісний поворот до, хай би трагічного, струму предків у КРАСИВОМУ УМИРАННІ Остапа Ножака, і стільки іншого, що певно залишиться у скарбниці нашої поезії.

Хотілося б, щоб якнайбільше віршів там залишилося.

ВВ

A PROFESSORA DE QUÍMICA). A religião, a nação são despojadas de suas imagens icônicas e vacilam entre interpretações pessoais (Bohdana Matiach: A CONVERSA COM DEUS, Ostáp Slyvynsky: YESUS CHRIST) até heresia e blasfêmia (Andry Lyubka: LÍNGUA UCRANIANA). Existem também acusações, por vezes irônico-tristes (Olégh Kotsarew: NA COLINA, BOMBARDEIO NOTURNO, Halyna Kruk: O MENINO VIZINHO CARECA), outra vez rabujento-provocantes (Luybka: "o que significa a união de escritores ucranianos").

Formalmente, a nova poesia ucraniana está enriquecida por larga escala de variantes poéticas. O verso tradicional frequentemente cede ao verso branco sem sinais sintáticos (Matiach, Vassyl Andrusiák), com emprego de jogos fonéticos e imagens surrealistas (Andrusiák, Marianna Kianowska).

Como um dos fenômenos positivos pode-se citar centelhas de ternura ou solidariedade humana (Serghy Jadán: "para não acordá-la", Boghdán-Igor Ghorobtchuk: MENINA ALIMENTA O MENINO EXCEPCIONAL DA PALMA DA MÃO). Bem-sucedidas são poesias na aura brechtiana de "humor negro", tais como CONTRABANDO de Jadán ou "a mulher corta as veias", de H. Kruk. Bem-vinda a volta à corrente dos antepassados, mesmo que no BELO MORRER de Ostáp Nojak, e tantas outras maravilhas que certamente permanecerão entre os tesouros da nossa poesia.

Tomara que muitas outras lá permaneçam.

WW

ВІКТОР НЕБОРАК народився 1961 року у Львівській області. Він — поет, прозаїк, літературознавець, есеїст, перекладач. Живе і працює у Львові, де впливає на мистецько-літературне суспільство.

Збірки поезій:

БУРШТИНОВИЙ ЧАС, Львів 1987;

ЛІТАЮЧІ ГОЛОВИ, Київ 1990,

ALTER EGO, Київ 1993

РОЗМОВА ЗІ СЛУГОЮ, Івано-Франківськ, 1994;

ЕПОС ПРО ТРИДЦЯТЬ П'ЯТУ ХАТУ, Львів 1999.

ЛІТОСТРОТОН, Львів, 2001

ПОВТОРЕННЯ ІСТОРІЇ, Київ, 2005

ВІРШІ З ВУЛИЦІ ВИГОВСЬКОГО, Львів, 2009

Поет перейшов цікавий процес від романтичної поезії через період "бу-ба-бу" (бурлеск – балаган – буфана), до якого належали також Юрій Андрухович та Олександр Ірванець, через медетативну але часто легковажну поезію до традиційних християнсько – родинних основ.

~~~~~
Неборак - поет міста Львова.

VIKTOR NEBORÁK nasceu no ano de 1961 na cidade de Lviw, cantada na sua poesia. Passou por uma evolução de criação romântica, através do período “bu-ba-bu” (burlesco-bagunça-bufanada), ao qual pertenciam igualmente Yury Andrukhovertch e Oleksandr Irvanéts, pela fase de ironia e até sarcasmo, voltando afinal aos fundamentos tradicionais cristãos, com valores morais familiares.

Coletâneas de poesias: TEMPO DE BURCHTYN, Lviw, 1987; CABEÇAS VOADORAS, Kyiw, 1990; ALTER EGO, Kyiw, 1992; CONVERSAS COM O SERVO, Ivano-Frankiwsk, 1994; EPOPEIA SOBRE A TRIGÉSIMA QUINTA CASA, Lviw, 1999. Litostroton, Lviw, 2001; REPETIÇÃO DE HISTÓRIA, Kyiw, 2005; VERSOS DA RUA VYGHOWSKY, Kyiw, 2009.

É poeta, prosador, crítico literário, tradutor. Vive e trabalha em Lviw.

Віктор Неборак

xxx

Я комусь приснivся
смiшний
на рiк молодший
говорив усе те
що забувається пiслi пробудження
або не говорив
звучала спокiйна музика
та котрiй я присnivся
розумiла усе без слiв

це було не у нашему мiстi
це було колись узимку
лiхтарi свiтили синьо
свiтло падало нiби снiг
а вона увi снi посмiхалась
ну чого ти смiшний чого ти
не снiся менi будь ласка
це дозволено iншому

Ось i все —
маленьке кохання
йому не знайшloся мiсця у дiйсностi
йому не знайшloся справжнього свiтла
снiгом свiтять сумнi лiхтарi

БРАМА, Львiв, 2008/9

Viktor Neborák

XXX

Apareci no sonho de alguém
ridículo
um ano mais novo
falei tudo aquilo
que se esquece ao acordar
ou não falei
uma música tranquila soava
aquela à qual apareci no sonho
entendia tudo sem palavras

Isso não se deu na nossa cidade
isso se deu um dia no inverno
os candelabros brilhavam azuis
a luz caía igual a neve
e ela no sonho gracejava
para que bobo, para que
não me apareça no sonho
isso é permitido ao outro

é tudo
uma pequena paixão
que não encontrou lugar na vida real
que não encontrou luz verdadeira
os tristes candelabros Luzem neve

PORTÃO, Lviv, 2008/9

ВІТАЛІЙ БОРИСПОЛЕЦЬ народився 1962 року в Києві. Закінчив факультет журналістики в Київському національному університеті ім. Тараса Шевченка. Працював журналістом та на телебаченні. Належав до неокласичного літгурту „Музейний провулок, 8”.

Живе й працює в Києві.

Збірки поезій:

СТРАЙК ІЛЮЗІЙ, Київ, 1991;

ПЛАТНИЙ ПЛЯЖ НА СТИКІ, Львів, 2005, Київ 2007;

ТЛУМАЧЕННЯ ТИШІ, Київ, 2009.

Ко-автор двох двомовних українсько - німецьких антологій літгурту „Музейний провулок, 8”. Автор двох оперних лібрет.

VITALY BORYSPOLETS nasceu no ano de 1962 em Kyiw. Terminou a Faculdade de Jornalismo na Universidade Nacional Tarás Chewtchenko. Trabalhou na televisão, dedicando-se simultaneamente ao jornalismo. Pertencia ao grupo literário “Beco de Museu, 8”, sendo coautor de suas duas antologias poéticas ucraniano-alemãs.

POESIAS:

GREVE DAS ILUSÕES, Kyiw, 1991; PRAIA REMUNERADA NO ESTIGE, Lviw, 2005; Kyiw, 2007; INTERPRETAÇÃO DO SILENCIO, Kyiw, 2009.

É autor de dois libretos de óperas.

Віталій Борисполець

ОЧИЩЕННЯ

Перед тим
як назавжди піти
намалої кумедне бісеня
на пожовклій обкладинці душі

адже колись ти був оптимістом

тричі плюнь
через ліве плече в криницю
з якої доводилось пити

від води тхне гнилизою

зламай недогризок олівця
яким писав слово "щастя"
з великої літери

а тепер лягай на шати
і широко розплющуй очі

ти — очистився
а значить маєш право
не мружачись дивитися на сонце
доки твої очі
затулятимуть мідяками

Vitaly Boryspolets

PURIFICAÇÃO

Antes
de partir para sempre
pinta um diabinho engraçado
na capa amarelecida d'alma

já que um dia eras otimista
cospe três vezes
pelo ombro esquerdo no poço
do qual bebeste outrora

a água cheira podre

quebra o lápis semi-roído
com o qual escreveste a palavra “felicidade”
com letra maiúscula

agora deita nas costas
e abre bem os olhos

estás purificado
quer dizer tens direito
sem apertá-los olhar o sol
enquanto moedas de estanho
fecham as pálpebras

Л О З А

на ті гроши
ти зможеш непогано згаяти час

коли проїздом відвідаєш
платний пляж на Стіксі

ТЛУМАЧЕННЯ ТИШІ, Київ, 2009

com este dinheiro
podes divertir-te bastante

quando de passagem visitarás
a praia remunerada de Estige

INTERPRETANDO O SILENCIO, Kyiw, 2009.

ВАСИЛЬ МАХНО народився 1964 в Чорткові. Поет, есеїст, драматург, перекладач, бувший викладач у Тернопільському та Ягеллонському (Краківському) університетах. Видав декілька збірок поезій, між ними найважливіші: КНИГА ПАГОРБІВ ТА ГОДИН, Тернопіль, 1996; ЛЮТНЕВІ ЕЛЕГІЇ ТА ІНШІ ВІРШІ Львів, 1998; ПЛАВНИК РИБИ, Івано Франківськ, 2002; 38 ВІРШІВ ПРО НЬЮ-ЙОРК І ДЕЩО ІНШЕ, Київ 2004; CORNELIA STREET CAFÉ, Київ, 2007. Його поезії перекладено на декілька мов. Учасник міжнародних письменницьких форумів у Сербії, Румунії, Словенії, Польщі, Німеччині, Індії та США. З 2000 року живе у Нью-Йорку.

VASSYL MAKHNÓ nasceu em 1964 na cidade de Tchortkiw. Poeta, ensaísta, dramaturgo, tradutor, era lente nas Universidades de Ternopil e Cracóvia.

Autor de vários livros de poesia, sendo os mais importantes: LIVRO DE COLINAS E HORAS, Ternopil, 1996; ELEGIAS DE FEVEREIRO E OUTROS VERSOS, Lviw, 1998; BARBATANA DE PEIXE, Ivano-Frankiwsk, 2002; 38 POEMAS SOBRE NOVA YORK E ALGO MAIS, Kyiw, 2004; CORNELIA STREET CAFÉ, Kyiw, 2007.

Suas poesias foram traduzidas para vários idiomas. Tomou parte em encontros internacionais de escritores na Sérvia, Rumânia, Eslovênia, Polônia, Índia e Estados Unidos da América do Norte. De 2000 em diante vive em Nova York.

Василь Махно

ОСІНЬ ПОБЛИЗУ ОКЕАНУ

починається: числом першої вулиці — запахом
смаженої риби
в Чайна-таун — білим ієрогліфом на червоному полотні
схожому на язик дракона — монахами що служать
у першому-ліпшому приміщенні облаштованому
під буддійський храм —

: колючими поглядами октавіо паса і хуана рульфо
гнуучкими лозами місцевих красунь —
розкритими молюсками
їхніх тонких і надкушених губ — їдким чоловічим потом—
м'язистими словами — запахом пива і примерзлої сечі

приходить з океану і повертається в нього попелом
і дощем —
і ніхто не знає коли їй заманеться покинути цю землю
разом із деревами і кущами — стягнувши з неї ковдру —
і залишити зіщулену до ранку — як малу дитину

ПЛАВНИК РИБИ, Івано-Франківськ, 2002

Vassyl Makhnó

OUTONO JUNTO AO OCEANO

começa pelo número da primeira rua – com
 [cheiro de peixe assado
 na Chinatown – pelo hieróglifo branco na
 [tela vermelha
 parecida com a língua do dragão – pelos
 [monges que servem
 em qualquer um dos alojamentos equipados
 qual templo budista –

: pelos olhares espinhentos de otávio paz
 [e juan rulfo
 pelos juncos elásticos das beldades locais –
 [abertos moluscos
 de seus lábios mordidos – pelo suor acre
 [masculino –
 palavras musculosas – pelo cheiro de cerveja
 [e urina congeladas

ele vem do oceano e volta para ele com
 [cinza e chuva –
 e ninguém sabe quando lhe dará vontade de
 [abandonar esta terra
 junto com árvores e arbustos – tirar dela
 [o cobertor –
 e deixá-la encolhida até a madrugada –
 [qual criancinha

BARBATANA DE PEIXE, Ivano-Frankiwsk,
 2002

Василь Махно

ПРИБЛУДНИЙ СИН

якщо в євангельській притчі — що саме читають
у сільській церковці —
батько вибігає назустріч синові та наказує слугам
перевдягти його й заколоти для нього ягня

то мені мусить світити бодай слабке світло в якійсь
із кімнат на шостому поверсі

але темно — ніхто не чекає: або поснули — бо вже
за північ — або поїхали кудись
і ключі не залишили у сусідів

може піти до найближчих приятелів: вони
так радо приймали мене на нічліг поки ще не
були одружені й так вдячно слухали мої вірші
однак на митниці конфіскували мій записник (боротьба
з тероризмом) а напам'ять ані
адрес ані телефонів не згадаю

якщо читають євангельську притчу про блудного сина
в сільській церковці
то мусить хтось відчувати найпекучіші слова

Vassyl Makhnó

RETORNO DO FILHO PRÓDIGO

Se na parábola evangélica - lida justamente
[na igrejinha rural -
o pai corre ao encontro do filho e manda aos
[servos revesti-lo
e matar para ele um cordeiro

então para mim deve brilhar pelo menos uma
[luz fraca no sexto andar

porém está escuro - ninguém espera: ou
[adormeceram - pois já passou
a meia-noite - ou foram viajar e não
[deixaram chaves com os vizinhos

talvez seria bom ir à casa dos amigos
[mais chegados: eles
tão prazerosamente recebiam-me para dormir
[antes de serem
casados e tão agradecidos ouviam meus versos
porém na alfândega confiscaram meu caderno
(luta com o terrorismo)
e de cor não lembro nem endereços nem
[telefones

se leem a parábola evangélica sobre o
[filho pródigo na igrejinha rural
alguém deve sentir mais ardentes estas
[palavras

Л О З А

і стояти на дворі з непокритою головою
на яку сиплеється сніг

38 ВІРШІВ ПРО НЬЮ-ЙОРК
І ДЕЩО ІНШЕ, Київ, 2004

e estar fora com cabeça descoberta
sobre a qual derrama-se neve

38 POEMAS SOBRE NOVA YORK E ALGO MAIS,
Kyiw, 2004

СЕРГІЙ ДЗЮБА народився 1964 року в Пирятині Полтавської області. Закінчив Факультет Журналістики в Державному Київському Університеті. Живе в Чернігові, де працює в різних інституціях. є президентом Чернігівського Інтелектуального Центру. Удостоївся декількох літературних премій як поет, прозаїк, організатор антологій і дитячий письменник.

Всі видання Сергія Дзюби присячені його дружині.

Поезія:

КОЛИСЬ Я НАПИШУ ОСТАННЬОГО ВІРША, Київ, 1995;

СОНЦЕ ПАХНЕ СНІГОМ І ЯБЛУКАМИ, Київ, 1997;
У ЛИПНІ НАШИХ ДНІВ, Ніжин, 2006.

SERGHY DZIUBA nasceu em 1964 em Pyriatyn, região de Poltava. Terminou a Faculdade de Jornalismo na Universidade de Kyiw. Reside em Tchernyghiw, onde exerce vários cargos, inclusive como Presidente do Centro Intelectual de Tchernyghiw.

É portador de diversos prêmios literários como poeta, escritor, organizador de antologias e autor de paródias. Dedica-se também à literatura infantil.

Poesia: UM DIA HEI DE ESCREVER O ÚLTIMO VERSO, Kyiw, 1995; O SOL RECENDE DE NEVE E MACÃS, Kyiw, 1997; EM JULHO DOS NOSSOS ANOS, Nijyn, 2006.

Сергій Дзюба

xxx

На сріблястій долоні вічності
маленька дівчинка
розвісуює коси
місячним гребінцем
і в примхливому люстерку
не бачить свого обличчя:

Там її погляд
і зморшки
незнайомої
Жінки.

КОЛИСЬ Я НАПИШУ ОСТАНЬОГО ВІРША,
Київ, 1995

Serghy Dziuba

xxx

Na palma prateada da Eternidade
menininha
penteia tranças
com o pente da lua,
mas no espelho volúvel
não vê sua face:
lá estão refletidos
olhar e rugas
de uma desconhecida
Mulher.

UM DIA HEI DE ESCREVER O ÚLTIMO VERSO,
Kyiw, 1995

Сергій Дзюба

xxx

На острові,
далекому, мов сліози Єви,
стиснутому обіймами
сліпучо-білих скель
так, що можна спіймати
горизонт, якщо він не втікає у море,

зняйшла прихисток
музика —
щоб народити
Чоловіка
і Жінку.

У ЛИПНІ НАШИХ ЛІТ, Ніжин, 2006

Serghy Dziuba

xxx

Na ilha distante, qual lágrimas de Eva,
apertada pelo abraço
de rochas branco-ofuscantes
que poderiam pegar
o horizonte,
se ele não fugisse para o mar,
achou abrigo
a música –
para gerar
o Homem
e a Mulher.

NO JULHO DOS NOSSOS ANOS, Nijyn, 2006

Сергій Дзюба

xxx

Люди,
будь ласка, тихіше —
не чути моря.

У ЛИПНІ НАШИХ ЛІТ, Ніжин, 2006

Serghy Dziuba

XXX

Homens, calai,
por favor:
não se ouve o mar!

NO JULHO DE NOSSOS ANOS, Nijyn, 2006

ТЕТЯНА ДЗЮБА. Народилася 1966 року в Брусниці Чернівецької області. Закінчила факультет журналістики в Київському національному університеті. Працювала доцентом у Педагогічному інституті в Чернігові, займається організацією літературних антологій і літературознавством. Кандидат наук. Удостоїлася декількох національних і міжнародних премій.

У 2000 році появилася, в Києві її збірка поезій АКОМОДАЦІЯ ДО ЧАСУ, а в 2008 році в Ніжині наукова праця ТАЛАНТ ЯК МИРА ВАГИ.

Її вірші й проза друковані в періодиці України, Білорусі, США і Німеччини.

TETIANA DZIUBA nasceu em 1966 na região de Tcherniwtsi. Terminou a Faculdade de Jornalismo na Universidade de Kyiw. Vive em Tchernyghiw, onde trabalhou como docente no Instituto Pedagógico. Doutor de Filologia. Organizadora de antologias literárias e pesquisadora. Em 2008 saiu publicado em Nijyn seu livro TALENTO COMO MEDIDA DE PESO. Portadora de vários prêmios literários nacionais e estrangeiros. Suas poesias foram publicadas em periódicos na Bielo-Rússia, Estados Unidos da América do Norte e Alemanha.

Poesia: ACOMODAÇÃO AO TEMPO, Kyiw, 2000.

Тетяна Дзюба

xxx

Дзвоню по телефонах,
Номери яких знаю напам'ять,
У час, коли ніхто не підніме трубки.
Тоді тільки можна у них почути те,
Що хочеш почути так давно.

АКОМОДАЦІЯ ДО ЧАСУ, Київ, 2000

Tetiana Dziuba

xxx .

Toco para os números
Que conheço de cor,
No horário, quando ninguém
Levanta o fone.
Só então é possível ouvir
O que gostaria de escutar há tempo.

ACOMODAÇÃO AO TEMPO, Kyiw, 2000

Л О З А

Тетяна Дзюба

xxx

Королівни завше діставались дурням,—
Переконує народна
Мудрість.

АКОМОДАЦІЯ ДО ЧАСУ, Київ, 2000

Tetiana Dziuba

XXX

As princesas eram dadas sempre
Aos bobos, assim convence
A sabedoria popular.

ACOMODAÇÃO AO TEMPO, Kyiw, 2000

Тетяна Дзюба

xxx

День відступив вокзальним гармидером —
І тіні стали довгими, як колії,
Що ведуть у тупик ночі.
Їх перетинають жінки,
Здрібнілі анни кареніни,
Котрим вибавлення від проблем
Гарантоване лише до ранку.

АКОМОДАЦІЯ ДО ЧАСУ, Київ, 2000

Tetiana Dziuba

xxx.

O dia se foi com o barulho do trem –
As sombras se alongaram, quais trilhos,
Que levam à cegueira da noite.
Mulheres os cruzam,
Diminutas annas kareninas,
Às quais a solução dos problemas
É garantida apenas até a manhã.

ACOMODAÇÃO AO TEMPO, Kyiv, 2000

ІВАН АНДРУСЯК народився 1968 року в селі Вербовець Косівського району. Поет, прозаїк, літературний критик, перекладач, автор книжок для дітей. Прихильник герметичного поетичного дискурсу. Використовує у своїй творчості діялект. Співпрацює з різними журналами.

Лавреат декількох літературних премій.

Поезія:

ДЕПРЕСИВНИЙ СИНДРОМ, Івано-Франківськ, 1992;
ОТРУЄННЯ ГОЛОСОМ Київ, 1996;
ПОВЕРНЕННЯ З ГАЛАПАГОС, Донецьк, 2001;
САД ПЕРЕЛІТНИЙ, Львів, 2001;
ДЕРЕВА І ВОДИ, Харків, 2002;
ЧАСНИКОВИЙ СІК, Київ, 2004 і інші.

IVÁN ANDRUSIÁK nasceu no ano de 1968 na região carpática. Prosador, poeta, crítico literário, tradutor, autor de livros para crianças. Adepto de discurso poético hermético, usa também dialeto nos seus poemas. Colabora com diversos jornais. É portador de vários prêmios literários.

Poesia: SÍNDROME DEPRESSIVO, Ivano-Frankiwsk, 1992; COM VOZ ENVENENADA, Kyiw, 1996; A VOLTA DE GALÁPAGOS, Donetsk, 2001; POMAR MIGRATÓRIO, Lviw, 2001; ÁRVORES E ÁGUAS, Kharkiw, 2002; SEIVA DE ALHO, Kyiw, 2004; e outras.

Іван Андрусяк

xxx

складаю ці залякані слова
немов дитина кубики складає
задарма степ тікатиме з сенаю
його чекає та сама жорства

однакі мари у цієї мли
зійшло вікно і пельку мохом вкрило
а ти мені хоч дерева налий
лише такого щоб не говорило

ПОВЕРНЕННЯ з ГАЛАПАГОС, Донецьк, 2001

Iván Andrusiák

xxx.

junto as palavras tímidas franzinas
como a criança cúbicos no chão
a estepe foge do sinai em vão
por ela a mesma aguarda já ruína

iguais esquifes neste nevoar
surgiu janela o musgo cobre o laço
e tu me sirva a árvore na taça
porém aquela que souber calar

A VOLTA DE GALÁPAGOS, Donetsk, 2001

Іван Андрusяк

xxx

нас залишиться двоє
і життя золоте
і настояна хвоя
наші сни обплете

за дощами і димом
як безодня тонка
разом з нами ітиме
кучерява ріка

за птахами і вітром
буде вітер і птах
тонкоокого світу
течія золота

попід зорями разом
де обійм сповиття
нас зостанеться двоє
і почнеться життя

(1999, НЕ ВИДАНЕ)

Iván Andrusiák

xxx.

restaremos unidos
no dourado viver
as ramagens de pinho
nosso sonho a tecer

pelas chuvas fogueiras
qual abismo sem fim
cacheado ribeiro
vai conosco seguir

passam grous passa o vento
volta o vento e o grou
são da vida vidente
o dourado rebu

sob os astros unidos
no tecido do amor
a nós dois nova vida
principia a florar

(1999, inédito)

МАРІАННА КІЯНОВСЬКА, поет, перекладач, критик, есеїст літературознавець, народилася 1973 року в Жовкві. У 1997 році закінчила студії україністики в Університеті ім.І.Франка у Львові. Автор поетичних збірок ІНКАРНАЦІЯ, Львів-Київ,1997; МІФОТВОРЕННЯ, Київ 2000; КНИГА АДАМА, Івано-Франківськ, 2004; ЗВИЧАЙНА МОВА, Київ, 2005; ЩОДЕННЕ, Київ, 2008 і інші.

Автор збірок оповідань, виданих в Україні й за кордоном. Переклади з польської, білоруської, російської, словенської, грузинської й азербайджанської мов.

Член Спілки письменників України й Асоціації українських письменників.

MARIANNA KIANOWSKA, poeta, escritora, crítica literária, tradutora, nasceu em 1973 na cidade de Jowkva (Galícia). Terminou os estudos de Filologia Ucraniana na Universidade de Lviw.

Coletâneas poéticas: ENCARNAÇÃO, Lviw-Kyiw, 1997; CRIAÇÃO DE MITOS, Kyiw, 2000; LIVRO DE ADÃO, Ivano-Frankiwsk, 2004; LINGUAGEM COMUM, Kyiw, 2005; ALGO COTIDIANO, 2008; e outras.

Autora de coletâneas de contos, publicados na Ucrânia e no exterior. Traduções de Polonês, Bielo-russo, Russo, Esloveno, Azerbeidjano e Georgiano. Traduzida para vários idiomas. Membro da União dos Escritores da Ucrânia e da Associação dos Escritores Ucranianos.

Маріанна Кіяновська

xxx

Я перегусну мигдалем як світлом
Я завтра перегусну мигдалем
В апокрифі я рислочка. Я титла
Я теплий сад написаний дощем
У сьомий день потопу — вічне місто
У восьмий день творіння — вічний щем

ІНКАРНАЦІЯ, Львів – Київ, 1997

Marianna Kianowska

xxx.

Hei de tornar-me em amendoeira, em clarão
Em amendoeira amanhã hei de tornar-me
No apócrifo abreviatura - travessão,
Sou pela chuva escrito tépido pomar
No dia sete de águas - cidade eterna
No dia oito de criação - eterno pesar

ENCARNAÇÃO, Lviv-Kyiv, 1997

Маріанна Кіяновська

xxx

Хрустко крабам приснivся порох —
Перебення дірявих площ
Крабам хутко втекти у море
У солоний загуслiй дощ

Знову Ной і ковчег порожнiй
Тиснуть крабiв у жовту муть
Де цiлує варяг - безбожник
Ясну панну у бiлу грудь

ІНКАРНАЦІЯ, Львiв – Київ, 1997

Marianna Kianowska

xxx

Os siris tiveram um pesadelo
O pó das praças qual cantador
Fugiram para o salgado castelo -
Condensada chuva do mar ao redor

Porém Noë com oca já caravela
Os puxaram na lama longe do mar
Lá o ímpio bárbaro beija a donzela
No branco seio ao gargalhar

ENCARNAÇÃO, Lviv-Kyiv, 1997

Маріанна Кіяновська

xxx

ноша під яснами
ноша під серцем
здається тяжка
як страх удосвіта

страх того хто потребує
паперу і полум'я
землі повітря води
щоби мовчати

та навіть в мовчущого
ноша під яснами
болить надточук кровоточить

боюся отже існую...
...існую сновигаю виношую

як хтось у довгій мандрівці
як хтось у найдовшій

ЗВИЧАЙНА МОВА, Київ, 2005

Marianna Kianowska

xxx

carga sob as gengivas
carga sob o coração
parece pesada
qual medo da madrugada

medo de quem precisa
de papel e chama
terra ar e água
para calar

porém mesmo ao calado
a carga sob as gengivas
dói arrasta sangra

... tenho medo portanto existo ...
... triste resisto restivo ...

como alguém na longa caminhada
como alguém na mais longa

LINGUAGEM COMUM, Kyiw, 2005

МАР'ЯНА САВКА (1973) народилася в Копиченці, містечку на Тернопільщині, де її батько заснував театр.

Скінчила студії Української філології в університеті ім. Івана Франка і акторську школу Молодіжного театру ім. Леся Курбаса у Львові.

Кілька років займалася журналістикою й науковою працею. Автор поетичних збірок ОГОЛЕНІ РУСЛА, Львів, 1995, МАЛЮНКИ НА КАМЕНІ, Львів, 1998, ГІРКА МАНДРАГОРА, Львів, 2002, КВІТИ ЦМИНУ, Львів, 2006, БОСТОН-ДЖАЗ, Київ, 2008 й інших.

Лавреат IX форуму видавців у Львові. Посвятилася дитячій літературі й заснувала разом зі своїм чоловіком Юрієм Чепиком "Видавництво Старого Лева".

MARYANA SAWKA (1973) nasceu numa pequena cidade na região de Ternopil, onde seu pai possuia um teatro. Terminou os estudos de Filologia Ucraniana na Universidade de Lviw, como de Arte Dramática. Alguns anos dedicou à pesquisa e ao jornalismo. Autora de coletâneas poéticas LEITOS DE RIOS DESNUDADOS, Lviw, 1995; PINTURAS NA PEDRA, Lviw, 1998; AMARGA MANDRAGORA, Lviw, 2002; FLOR-SEMPRE-VIVA, Lviw, 2006; BOSTON-JAZZ, Kyiw, 2008; e outras.

Vencedora do IX Foro de Editores em Lviw.

Dedicou-se à literatura infantil e criou com seu marido a “Editora do Velho Leão”.

Мар'яна Савка

xxx

Пройдеш туди, куди немає входу,
Крізь довжелезну вервицю дверей.
Тебе нестримний вітер забере
Туди, де жінка набирає воду

У білий глек. Кріть дзеркало води
Минає світ — у відблисках і бризках.
Сьогодні в тебе, квітко тамариску,
Законний шлюб із вітром молодим.

МАЛЮНКИ НА КАМЕНІ, Львів, 1998

Maryana Sawka

XXX

Passas por onde não existe entrada,
Pelo rosário dos portões sem fim,
Onde a mulher enche seu gomil,
Ao poço, o vento impetuoso arrasta.

Pelo espelho da água torrencial
O mundo gira em gotas e centelhas,
Chegou a ti, ó flor de tamargueira,
O jovem vento, em boda oficial.

PINTURAS NA PEDRA, Lviv, 1998

Мар'яна Савка

xxx

Ти повернувся на щиті.
Слова, як луни у проваллі,
Пусті. Ти очі мав зухвалі,
А ще мав кучері густі.
Ти повернувся на щиті.
І спис поклали із тобою.
Ти не кохався із журбою
І не тужив на самоті.

Ти мав рамена, як щити.
Ти знався на мечах і винах.
Ти порохом затер сивини.
То як же, як же мудрий ти,

З погордим глумом на устах,
Дозволив, за чиїм велінням,
Щоб я, котра була лиш тінню,
Тебе приймала зі щита?!

МАЛЮНКИ НА КАМЕНІ, Львів, 1998

Maryana Sawka

SOMBRA HIBERNAIS

No teu escudo vieram te trazer.
Palavras todas - ecos desta vida -
São vãs. Tiveste olhos atrevidos
E cachos de cabelo de se ver.
No teu escudo vieram te trazer,
E a lança colocaram a teu lado.
A nostalgia - nunca a tens amado,
Jamais saudade tinhas por prazer.

Teu ombro foi escudo de teu ser.
Tu conhecias gládios e vinhos,
E o pó cobriu cabelos argentinos...
Então, de quem o mando foi valer

Para deixar teu lábio zombador
Que eu, apenas sombra de teus passos
Agora te receba em meu abraço,
Quando voltaste, morto vencedor?!

PINTURAS NA PEDRA, Lviv, 1998

Мар'яна Савка

КОРОТКА ІСТОРІЯ ТАНЦЮ

Послухай, дитинко, старого розумного вовка:
у танці усе має значення першочергове.
Ось ми застигли —
немає ще дотику,
але дихання наше танцює в єдиному ритмі,
щоразу сильніше і швидше.

Починали з фокстроту — а чуєш пульсацію танґо?
Ще хвилину послухай вібрацію тиші,
а тепер простягни-но-долоню,
віднаходимо точку опори,
а звідси
починається наша історія,
звідси
витікає ріка божевілля,
коричнева спека
западає в зіниці рубіновим зерням жаги,
починає у жилах свою навісну тарантелу.

Якщо можеш, пройди до кінця дротяними мостами
понад киплячою лавою.
Все, що тобі обіцяю, —
танцювати з тобою,
бути з тобою у танці,
бути в тобі на далеких альпійських вершинах,
луках сліпучо-зелених,

Maryana Sawka

UMA CURTA HISTÓRIA DA DANÇA

Escuta, filhinha, um velho, sábio lobo:
na dança tem tudo primitivo significado.
Eis que ficamos imóveis,
ainda sem toque,
mas nossa respiração se move no mesmo ritmo,
cada vez mais veloz e mais forte.

Começamos pelo foxtrote – porém ouves o
[pulso do tango?
Ainda um pouco escuta a vibração do [silêncio,
e agora estende a palma da mão:
achamos o ponto de apoio,
e daqui em diante –
começa a nossa história,
daqui em diante
flui o córrego de loucura,
um calor cor-de-vinho
penetra pupilas com grãos de rubi da paixão,
principia nas veias o desvario de tarantela.

Se podes, chega ao fim pelas pontes de arame
sobre a lava fervendo.
Tudo prometo a ti, –
bailar contigo,
estar contigo na dança,
estar em ti nas longínquas alturas
alpestres,
nos prados verde-ofuscantes,

у чорних проваллях,
на фоліантах єгипетської книгозбірні,
на сувоях червоного шовку в китайській крамниці, —
усюди і скрізь, —
поміж бісеру, поміж піску,
на цинамонових плесах,
у завоях із водорості,
на шарудких простирадлах,
переплутавши простір і час.

...тільки опісля мене не обманюй,
що ти не хотіла так само...

ГІРКА МАНДРАГОРА, Львів, 2002

nos negros abismos,
sobre os fólios de biblioteca egípcia,
sobre a seda vermelha numa loja chinesa,
por toda a parte –
no meio de vidrilhos, no meio de areia,
nos tanques de canela,
nos emaranhados de plantas aquáticas,
nos lençóis sussurrantes,
confundindo espaço e tempo,
... porém não me engane depois
que não quiseste também...

AMARGA MANDRÁGORA, Lviv, 2002

СЕРГІЙ ЖАДАН, поет, прозаїк, есеїст, перекладач, народився 1974 року в Старобільську, Луганської області. Закінчив Педагогічний університет ім. Г.С.Сковороди в Харкові, де живе й працює вільним письменником.

Збірки поезій:

ЦИТАТИК, Київ-Харків, 1995, 2005;

ГЕНЕРАЛ ЮДА, Київ, 1995;

ПЕПСІ Харків, 1998;

ВИБРАНІ ВІРШІ, Донецьк, 2000;

БАЛАДА ПРО ВІЙНУ І ВІДБУДОВУ, Львів, 2001;

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ ПОЧАТКУ СТОЛІТТЯ, Київ, 2003;

МАРАДОНА, Харків, 2007;

ЕФІОПІЯ, Харків, 2009.

Автор п'ятьох книг прози.

SERGHY JADÁN, poeta, escritor, tradutor, nasceu no ano de 1974 em Starobílsk, na região de Lughánsk. Terminou a Universidade de Pedagogia em Kharkiw, onde reside atualmente como livre escritor.

Obra poética: LIVRO DE CITAÇÕES, Kyiw-Kharkiw, 1995 e 2005; GENERAL JUDAS, Kyiw, 1995; PEPSI, Kharkiw, 1998; POESIAS ESCOLHIDAS, Donetsk, 2000; BALADAS SOBRE GUERRA E RECONSTRUÇÃO, Lviw, 2001; HISTÓRIA DA CULTURA NO COMEÇO DE CENTENÁRIO, Kyiw, 2003; MARADONA, Kharkiw, 2007; ETIÓPIA, Kharkiw, 2009.

Autor de cinco livros de prosa. CAPITAL (obras escolhidas), Kharkiw, 2006.

Сергій Жадан

КОНТРАБАНДА

В розбитому кріслі, видертому з вантажівки.
в протертому кріслі вже з самого ранку,
слідкуючи за хмарами над головою,
за "бубамарою" в краденій циганській мобілці
кутається в пуховик
молодий бог європейської контрабанди.

Мої співвітчизники, ось і прийшла зима
                        до нашої країни,
світиться олія в підвалах, засинає риба в водоймах,
церкви й вокзали нагріваються зсередини
                        довгими розмовами —
в зимових голосах завжди більше тепла, аніж змісту.

Рвати зубами дублену шкіру кожухів
                        і офіцерських бушлатів;
наших синів, співвітчизники, не беруть ні ножі, ні кулі,
не винесе течія і не вивітрить північний вітер,
доки ми знатимемо по іменах
всіх святих на нашему кордоні.

Сніг на перевалі,
суки на митниці —
заберуть зброю,
заберуть наркотики,

Serghy Jadán

CONTRABANDO

No quebrado assento, arrancado de um [caminhão,
 no assento poído, já desde a madrugada,
 seguindo as nuvens sobre a cabeça
 e escutando o som de “Bubamara” no roubado [celular cigano,
 envolve-se no cobertor de plumas
 o jovem deus do contrabando europeu.

Meus compatriotas! Eis que a nosso país [chegou o inverno,
 brilha o óleo nos subsolos, adormecem os [peixes nos tanques,
 longas conversas aquecem por dentro igrejas [e estações ferroviárias –
 nas vozes de inverno há sempre mais calor [do que conteúdo.

Arrancar com os dentes o duplo couro dos [casacos de pele e jaquetas dos oficiais;
 a nossos filhos, compatriotas, não ferem nem [facas nem balas,
 nada o córrego leva para fora, nem desnuda o [vento do norte,
 enquanto conhecemos na fronteira o nome de todos os santos.

Neve no topo da serra,
 cachorros na alfândega –
 pegarão armas,
 pegarão narcóticos,

ЛОЗА

стоятимеш примарою серед туману і золота,
куди мені, боже, тепер, де твої, боже, карпати?

З ким мені перебути до ранку в цих полях без снігу?
Як мені перебратися на той бік, як мені винести
мою злість, якої я набрався без твоєї турботи;
витягни, боже, з цього лайна,
якщо ти мене бачиш в тумані.

Котися, приблудне сонце, нашими тихими днями,
давай, моя радосте, грійся, винами і вогнями.
Доки ти мучишся, вже і зима минає,
тільки наше тепло — більше нічого немає,
тільки ріка поміж мною й тобою —
наповнена рибою і водою.

ЦИТАТНИК, Київ, 1995

ficarás de pé qual fantasma no meio de
[neblina e ouro,
para onde irei, meu deus, onde estão,
[meu deus, teus cárpatos?

Com quem vou ficar até a manhã neste campo
[sem neve?
Como passar para outra margem, como
[libertar-me
desta raiva que eu peguei sem teus cuidados?
Tira-me, deus, desta merda,
se me enxergas no meio da névoa.

Rola, sol vagabundo, por nossos dias
[tranquilos,
dá-nos alegria, aquece com fogos e vinhos;
enquanto tu penas, o inverno já passa,
só a nossa paixão, nada mais tem graça.
Entre nós dois - uma só mágoa:
o rio cheio de peixes e água.

LIVRO DE CITAÇÕES, Kyiw, 1995

ГАЛИНА КРУК народилася 1974 року у Львові, де викладає зарубіжну літературу в Університеті ім. Івана Франка. Письменниця є перекладачка з польської, білоруської та російської мов, лавреатка міжнародних літературних премій. Дві її книжки, увійшли в міжнародний проект літератури для дітей і їх перекладено 15-ма мовами.

Збірки поезій:

МАНДРИ У ПОШУКАХ ДОМУ, Львів, 1997,
СЛІДИ НА ПІСКУ, Київ, 1997,
ОБЛИЧЧЯ ПОЗА СВІТЛИНОЮ, Київ, 2005.

Поезія та проза були друковані також у різних антологіях і альманахах.

GHALYNA KRUK nasceu no ano de 1974 em Lviw. É docente de Literatura Estrangeira na Universidade Iván Frankó de sua cidade natal. Tradutora de polonês, bielo-russo e russo, vencedora de concursos literários internacionais, autora de coletâneas poéticas: ANDANÇAS NA PROCURA DA CASA, Lviw, 1997; PEGADAS NA NEVE, Kyiw, 1997; ROSTO ATRÁS DO RETRATO, Kyiw, 2005. Suas obras em poesia e prosa fazem parte de diversas antologias e almanaques. Dedica-se também à literatura infantil, sendo traduzida para 15 idiomas.

Галина Крук

xxx

Голомозий сусідський хлопчак із дитинства твого
так і не виріс,

незважаючи на час,

що несе нас все далі і далі від тих берегів.

Його голова, стрижена на літо довоєнною

машинкою,

не вкрилася знову м'якими каштановими кучерями.

Hi, він не втопився,

поблизу ж не було глибокої ріки,
хіба що час, який мляво тече, підмишаючи береги.

Його мати, забувшись, часто виходила на поріг

кликати його із веселих хлоп'ячих забав,

з яких так важко вчасно повернутися додому, —

і він не повертається.

Навіть уночі.

Навіть узимку.

Навіть коли ти зовсім виросла і помітила раптом,

що твій син називається так само...

ОБЛИЧЧЯ ПОЗА СВІТЛИНОЮ, Київ, 2005

Ghalyna Kruk

xxx

O menino vizinho, careca, não cresceu desde
[tua infância
apesar do tempo,
que nos carrega sempre para mais longe
[destas margens.
Sua cabeça raspada para o verão com o
[aparelho de antes-da-guerra
não se cobriu novamente com cachos castanhos
Não, ele não afogou-se, por perto não havia
[nenhum rio fundo.
Sua mãe, esquecendo, muitas vezes saía para
[a soleira
chamá-lo de volta dos juvenis jogos alegres,
dos quais é tão difícil de voltar para
[a casa -
e ele não voltou.
Nem de noite.
Nem no inverno.
Nem quando cresceste e de repente notaste
que teu filho possui o mesmo nome...

ROSTO ATRÁS DO RETRATO, Kyiv, 2005

xxx

жінка надрізує вени
тому що не хоче старіти
звично кухонним ножем
як відкриває шпроти
кволий ангел,
дебелий доктор і санітар-очкарик —
сумнівна компанія для цієї брудної роботи
від їхнього ідеалізму обертом йде голова
і завертається сонце скуче за кіоск навпроти
як їй втекти
як витекти їй у вузенький надріз від ножа
і яким коридором податися потім,
якщо всі без винятку — проти
вихор виносить її по спіралі аорти
просто так — тху...
доктор підносить їй дзеркальце
думає — жінка ж, зажде
завагається, може
але — дзуськи, ніколи, бо коли вона йде
то вона таки йде
жінка — сам знаєш, істота уперта —
прости її, Боже

ОБЛИЧЧЯ ПОЗА СВІТЛИНОЮ, Київ, 2005

Ghalyna Kruk

xxx

com uma faca de cozinha
 não querendo envelhecer, a mulher corta [veias
 como se abrisse uma lata de sardinhas

um anjo fraco um médico forte e um [enfermeiro oculoso
 dúbia companhia para tal sujo trabalhinho
 de seu idealismo a cabeça gira
 e o sol escasso esconde-se atrás do quiosque [vizinho

então como deve ela fugir
 como derramar-se pela estreita abertura do [corte
 por qual corredor escapar com sorte
 se todos sem excesso são de contra

o vento a leva pelas espirais de aorta tão [simplesmente - fu...
 o doutor aproxima-lhe o espelhinho
 pensa que a mulher espere,
 talvez, reconsiderare
 mas qual! pois se resolveu partir
 partirá mesmo doa a quem doer
 a mulher bem que sabes é criatura teimosa
 Deus lhe perdoe

ROSTO ATRÁS DO RETRATO, Kyiv, 2005

ОКСАНА ЛУЦИШИНА народилася 1974 року в Ужгороді. Magіster філології (спеціальність французька й англійська література) докторантка літературознавства в Університеті штату Джорджія. Наразі живе в Південній Флориді. Авторка збірок поезій УСВІДОМЛЕНА НІЧ, Київ, 1997 і ОРФЕЙ ВЕЛИКИЙ "Зерна", Париж – Львів – Цвікав, крім прозових видань (оповідань і роману). Займається також перекладами українських сучасних письменників і поетів англійською мовою і англійських українською. Переможець літературних конкурсів і лавреат премії "Благовість".

OKSANA LUTSYSHYNA nasceu no ano de 1974 na cidade de Újghorod, na região carpática. É mestra de Filologia, especializada em Francês e Inglês, doutoranda de Ciência Literária na Universidade do Estado da Georgia. Atualmente reside no sul da Flórida. Autora das coletâneas poéticas NOITE CONSCIENTIZADA, Kyiw, 1997, e ORFEU O GRANDE, revista GRĀOS, Paris-Lviw-Zwickau, além de publicações em prosa. Dedica-se, também, a traduções de poesia e prosa moderna ucraniana para o inglês e vice-versa. É portadora de prêmios e vencedora de concursos literários.

Оксана Луцишина

СТАНЦІЙНА

у цьому місті вміють носити жалобу
чорні спалахи бісеру обвивають наструнчені ший
жінки акуратно ставлять підбори між вилогами каміння і
ступають, розгойдуючись, у такт спекотній вулиці

у дворах на повалених стовбурах сидять чоловіки порох
висить у повітрі, немов підсоложена лінза
лінія обрію — це гудок запізнілого потягу
лінія обрію — це трава, що росте поміж шпалами

увечері з усіх вікон триповерхівок
запахне смаженими овочами із власних городів
задзвенить посуд, гудітимуть колонки
млюсно цідитиметься вода у пожовтілі раковини

тут така симфонія життя, тут дурманні троянди
трішки віddaють гнилизною, одягаючи двері під єздів
чорні квіти хитаються на довгих стеблах
чорний молоточок ремонтує збиті підбори

(НЕ ВИДАНЕ)

Oksana Lutsyshyna

PAISAGEM BAIRRISTA

nesta cidade sabem usar luto
 negros clarões de vidrilhos envolvem
 com precisão as mulheres colocam saltos nos
 andam balouçantes no compasso da rua
 nos pátios sobre troncos tombados ficam
 poeira paira no ar igual a uma lente suja
 linha do horizonte - um apito de trem
 à tarde todas as janelas de moradas de três
 espalham cheiro de doces - de próprios
 tine a louça, zunem aquecedores de água
 aqui é sinfonia de vida aqui embriaguez de
 que recendem um pouco à podridão ornando os
 negras flores balançam-se sobre talos
 negros martelos consertam saltos quebrados

[pescoços esbeltos
 [rebuços entre as pedras
 [calorenta
 [homens sentados
 [atrasado
 [da via férrea
 [andares
 [pomares safra
 [compridos
 [rosas
 [acessos para entrada

(INÉDITO)

Оксана Луцишина

ПАПРИКА

не купуй сьогодні паприки
купи її завтра, коли я поїду
відклади на завтра всі справи
ти встигнеш завтра, коли я поїду

я засинаю посеред дня
випадково поклавши голову на подушку
так день здається довшим
так я довше від тебе не іду

мені сниться нагрітий базар
із запахами квітів із терпкими спеціями
не купуй у мене паприки, каже угорка
він купить її завтра, коли ти поїдеш

(НЕ ВИДАНЕ)

Oksana Lutsyshyna

PÁPRICA

não compre páprica hoje
compre quando eu for amanhã
deixe de lado todos os assuntos
darás conta amanhã quando eu for

adormeço no meio do dia
por acaso deitando a cabeça no travesseiro
assim o dia parece mais longo
assim tardarei a afastar-me de ti

sonho com uma feira ensolarada
com cheiro de flores e acres especiarias
não compre de mim páprica, a húngara diz
ele a comprará amanhã quando fores

(INÉDITO)

ОСТАП СЛИВИНСЬКИЙ народився 1978 року у Львові. Скінчив студії славістики докторатом з болгарської сучасної літератури та викладає у Львівському університеті польську мову та літературу. Відзначений перекладач з болгарської, македонської, білоруської, російської та англійської мов, брав участь у національних і закордонних літературних фестивалях та міжнародних книжкових ярмарках. Лауреат двох літературних премій.

Поезії:

ЖЕРТВОПРИНОШЕННЯ РИБИ, Львів, 1998;
ПОЛУДНЕВА ЛІНІЯ, Хмельницький - Київ, 2004;
М'ЯЧ У ПІТЬMI, Київ, 2008.

OSTÁP SLYVYNSKY nasceu no ano de 1978 em Lviw. Terminou os estudos de Eslavística com a tese de doutorado sobre a moderna Literatura búlgara. Atualmente leciona Língua e Literatura Polonesa na Universidade de Lviw. Suas poesias e seus ensaios críticos foram publicados na imprensa nacional e estrangeira. Tradutor de Literaturas búlgara, macedoniana, polonesa, bielo-russa, russa e inglesa. Participante e organizador de festivais culturais e estrangeiros, feiras de livros (Alemanha, Lituânia, Áustria). Portador de dois prêmios literários.

Poesia: O SACRIFÍCIO DE PEIXE, Lviw, 1998; LINHA DO MEIO-DIA, Khmelnytsky-Kyiw, 2004; BOLA NO ESCURO, Kyiw, 2008.

Остап Сливинський

YESUS CHRIST

I в призначений день

Усі ми вийдемо звідси, ніби з кінотеатру,
В гарячий порожній двір, де нема ні душі.
Тільки сонце й підрізане коротко гілля дерев.
Наберемо в легені гаряче порожнє повітря.

А Він догорятиме там, на померклій сцені,
Як смолоскип на площі, де розбіглися демонстранти,
Під дощем, на вітрі придуманих Ним морів.

Буде стояти і вказувати нікому на двері,
Які назавжди відчинились.

(НЕОПУБЛІКОВАНЕ)

Ostáp Slyvynsky

YESUS CHRIST

E no dia determinado

Todos nós sairemos daqui como se fosse do [cinema

Para um pátio vazio e quente sem uma só [alma.

Apenas o sol e árvores de curtos galhos [podados.

Vamos encher os pulmões

De ar vazio e quente.

E Ele terminará de queimar-se lá no palco

[escurecido Qual uma tocha na praça, de onde fugiram os

[manifestantes, Sob a chuva e o vento marinho por Ele

[inventados.

Permanecerá de pé para ninguém apontando a

[porta Que se abriu para sempre.

(INÉDITO)

ДМИТРО ЛАЗУТКІН народився 1978 року в Києві. Працював інженером-металургом, тренером з карате, журналістом. Як чемпіон у різних боєвих жанрах, веде телевізійні програми на спортивну тематику.

Поетичні збірки:
ДАХИ, Київ, 2003;
СОЛОДОЩІ ДЛЯ ПЛАЗУНІВ, Київ, 2005;
БЕНЗИН, 2008 й інші.

Лазуткін — лавреат декількох літературних премій. Його вірші перекладені на різні мови.

DMYTRÓ LAZUTKIN nasceu no ano de 1978 em Kyiw. Trabalhou como engenheiro metalúrgico, treinador de caratê, jornalista e cinematógrafo, especializado em programas esportivos, sendo ele próprio campeão em vários tipos de luta.

Autor de livros de poesia: TELHADOS, Kyiw, 2003; GULOSEIMAS PARÁ RÉPTEIS, Kyiw, 2005; GASOLINA, Kyiw, 2008; e outros.

Suas poesias foram traduzidas para vários idiomas.

Дмитро Лауткін

xxx

сподіваєшся буде що згадати

а тополиний пух пролітає повз місто
і працівники нічних магазинів
вішають таблички з запереченнями майбутнього
доки вагони метро не заведуть свою необтяжливу музику
складену з голосів і торохкотіння

задля всього найкращого

любов не минає
минає не любов
а ефірний час
що спливає в очікуванні нової зміни
нової амбітної команди
інших голосів

квіти терпляче витримують випробування життям
без води

ангели бронюють білети
у вагони другого класу
оптимальний як вони думають варіант
задля того аби дістатися мети
і надто не забруднитися

БЕНЗИН, Київ, 2008

Dmytró Lazutkin

xxx

espero haver coisas para lembrar
a plumagem de freixos voa pela cidade
e os trabalhadores das lojas noturnas
penduram cartazes com negação do futuro
até que os vagões de metrô descarreguem
[sua música sem gravidade
composta de vozes e batuques por causa de
[tudo mais belo

O amor não passa
passageiro não é o amor
e sim o tempo de transmissão
que escorre na expectativa
de novo ambicioso comando
de outras vozes

as flores pacientemente aguentam a
[experiência de vida sem água
os anjos armam-se de bilhetes
nos vagões de segunda classe
segundo pensam a melhor variante
para alcançar a meta
sem sujar-se demasiadamente

GASOLINA, Kyiv, 2008

Дмитро Лазуткін

xxx

теплі ящірки заповзають у теплий пісок
ти знаєш про що я

вицвілі вантажівки неспішно розгортаються
пахне спекою

сухе вино холодне вино у прозорих бутлях

проковтуєш очима засмаглі ноги
південних красунь

і сонце велике-велике
солодко плаває у колисковому молоці

БЕНЗИН, Київ, 2008

Dmytro Lazutkin

xxx

tépidas lagartixas escondem-se na areia
[tépida
sabes o que tenho na mente

desbotados caminhões devagar esvaziam-se
recende calor

vinho seco vinho frio em garrafões
[transparentes

engoles com olhos pernas morenas
das beldades sulinas

e o sol grande-grande
docemente navega no leite balouçante

GALOSINA, Kyiw, 2008

ОЛЕГ КОЦАРЕВ народився 1981 року в Харкові. Закінчив студії журналістики у Харківському університеті ім. Василя Каразіна. Поет, прозаїк (готує до друку збірку новель), журналіст.

Поезія:

КОРОТКЕ І ДОВГЕ, Київ, 2003;

МІЙ ПЕРШИЙ НІЖ, Київ, 2009;

також спільна книжка з Б.І. Горобчуком і П.Коробчуком ЦІЛОДОБОВО!, Київ, 2007;

ЗБІГ ОБСТАВИН ПІД ЯГОТИНОМ, Москва, 2009
(переклад на російську мову).

OLÉGH KOTSAREV nasceu no ano de 1981 na cidade de Kharkiw. Terminou os estudos de jornalismo na Universidade Nacional de Kharkiw. Poeta, prosador (prepara para publicação uma coletânea de novelas), jornalista.

Poesia: BREVE E LONGO, Kyiw, 2003; MINHA PRIMEIRA FACA, Kyiw, 2009; em colaboração com B. I. Ghorobtchuk e P. Korobtchuk DIA E NOITE!, Kyiw, 2007; COINCIDÊNCIA DE CIRCUNSTÂNCIAS SOB YAGHOTYN, Moscou, 2009 (traduzido para o russo).

Олег Коцарев

НА ПАГОРБІ

Дерев'яна церква на пагробі.
Ані сліду.
Голубі вікна злітали трапеціями,
Голубі дроти,
Голубе небо і голуби.
Темно-сині шматочки річки,
Привид лісу,
Привид мікрорайону за річкою.
І перші дві пари слідів
Поміж ранкових снігових очей
Нарешті зійшли на пагорб,
Одна в чорній хустині, одна в червоній:
„Драстуй, Аню! Ми ж із літа не бачились!
А мій старший таки до Юридичної академії вступив.
Учитиметься на прокурора.
Я, каже, мамо,
Буду людей у тюрму садитъ”.

МІЙ ПЕРШІЙ НІЖ, Київ, 2007

Olégh Kotsarev

NA COLINA

Uma igreja de madeira na colina
– Nem vestígio.
Janelas desciam voando quais trapézios.
Arames azuis.
Céu azul e azulões-pombos.
Azul-escuros os pedacinhos de rio,
Miragem da mata,
Miragem de um micropovoado além do rio.
E primeiro dois pares de pegadas
Entre os olhos enevoados matutinos
Finalmente subiram na colina.
Uma de lenço preto, outra – de vermelho.
“Bom dia, Ana! Desde o verão não nos vemos!
E meu mais velho entrou mesmo na Academia
[de Direito,
Vai ser Procurador.
Diz: “Eu, mãe,
Botarei gente na prisão!”

MINHA PRIMEIRA FACA, Kyiw, 2007

Олег Коцарев

ГРОТ

заходиш сам у під'їзд —
ніби піратський кораблик у таємний гrot
тільки що скарбів не везеш
і чекає тебе
не вогнище персикове
а нерухома мертвa гілка темних вікон.

ЗБІГ ОБСТАВИН ПІД ЯГОТИНОМ, Москва, 2009

Olégh Kotsarev

GRUTA

sozinho sobes na entrada
igual a um naviozinho pirata na gruta [sombria
apenas sem trazer tesouros
e espera-te
não uma chama de pessegueiro
e sim um ramo inerte de janelas escuras.

COINCIDÊNCIA DE CIRCUNSTÂNCIAS SOB
YAGHOTYN, Moscou, 2009

РУТА ВІТЕР (1981—2008) народилася й трагічно померла у Львові. Поетка, майстрка, закінчила Академію Мистецтва у відділі моделювання одягу.

Зробила декілька виставок з колекції одягів, майстерства й фотографій. Член Спілки письменників України.

Її поезії відзначаються буйною життєрадістю і яркою кольористикою.

Поезії:

КОЖЕН КОЛІР — КОХАННЯ, Львів, 2000;
ПОВЕРНУСЯ ІНШОЮ, Львів, 2005.

Готується до друку збірка ТУГА ЗА СТЕПОМ.

RUTA VITER (Julia Piguel), 1981-2008, nasceu em Lviw, onde tragicamente faleceu. Era poetisa, pintora, terminou a Academia de Arte em Lviw, no setor de modelagem de trajes. Fez várias exposições de coletâneas de trajes, pinturas e fotografias. Membro da Associação dos Escritores da Ucrânia. Sua poesia caracteriza-se pela vitalidade exuberante e cores brilhantes.

Poesia: CADA COR - AMOR, Lviw, 2000; VOLTAREI UMA OUTRA, Lviw, 2005. No prelo: coletânea SAUDADE DA ESTEPE.

Рута Вітер

xxx

Правічний степ ... де сонях, наче сонце,
Де мальви ніжні зорями цвітуть,
Де неба вись, як марево бездонне,
Де жита невпокореного буит.

Правічний степ ... могутній і широкий,
Де воля навстіж, наrozхрист душа,
Де кінь – прудкий, і вітер – стрімголовий,
Де шабля – гостра, і струна – дзвінка.

Правічний степ ... магічний і розкішний,
Де чарами п'янливими кипить,
Де полум'я козацьке – найпалкіше,
Детиша незворушна – найтихіш.

Правічний степ ... безсмертний і священий,
Де воля навстіж! Нарозхрист душа!
Де пристрасть – дика, і любов – шалена,
Де кров – солона, і слюза – гірка.

(КОМП'ЮТЕРНИЙ ЗАПИС)

Ruta Viter

xxx

Eterna estepe. O girassol qual astro
E malvas como estrelas a florir.
Como miragem - o celeste campo,
Como revolta - o centeio a crescer.

Eterna estepe - larga e poderosa,
Onde a alma é livre, escancarada no ar,
Corcel e vento - chão vertiginoso,
Sabre a cortar, e cordas a tinir.

Eterna estepe: mágica, perene,
Feitiços embriagam ao ferver,
Fogueira dos cossacos é mais quente,
Silêncio - mais profundo ao redor.

Eterna estepe, mágica e sagrada,
Onde a alma é livre, escancarada no ar,
Paixão é vil, amor é desvairado,
O sangue é sal, a lágrima - amargor.

(FOLHA DIGITADA)

xxx

Поскачено степом широким, козаче,
Коня вороного у ніч поженемо,
Аж бурю здійматиме вітер буйненький!
Аж бистрії рватися будуть стремена!

Поскачено степом широким, козаче,
В траву золоту, як в постіль, упадемо,
На місяць поглянемо в небі ясненький,
Зіроньку на щастя високу здіймемо.

Поскачено степом широким, козаче,
Коня вороного у ніч поженемо,
Пісень заспіваєм веселих до рання,
Танок по росі босоніж поведемо.

Поскачено степом широким, козаче,
Коханням солодким, як медом, уп'ємось,
Аж кров загуде, наче шабля дзвінкая!
Аж серденько в грудях шалено заб'ється!

(КОМП'ЮТЕРНИЙ ЗАПИС)

Ruta Viter

xxx

Cavalguemos à larga estepe, cossaco!
O cavalo preto à noite incitemos,
O vento potente levante a procela
Até desfazerem-se estribos de ferro!

Cavalguemos à larga estepe, cossaco!
Na grama - dourado lençol cairemos,
Olharemos a lua brilhante na altura,
A estrela de sorte do céu colheremos.

Cavalguemos à larga estepe, cossaco!
O cavalo preto à noite incitemos,
Até a madrugada cantigas cantando
No orvalho descalços, alegres dancemos.

Cavalguemos à larga estepe, cossaco!
Os doces amores, qual mel, sorveremos,
Tinirá o sangue qual sabre afiado
O coração louco no peito batendo.

(FOLHA DIGITADA)

Рута Вітер

МАКИ

О пристрасте маків червоних,
О полум'я цвіту жагуче,
О буре стихійна, грозова,
О магмо вулканів кипучих.

П'яніти б тобою нестямно,
Впиватися паходещем згубним,
В обіймах згоріти вогняних,
В знемозі солодкій заснути...

О пристрасте маків червоних,
О пристрасте дика, бурхлива,
О шал пелюсток невгамовних,
Красо божевільно-зваблива.

Дивитись на тебе неспинно,
Втішатись буянням розкішним,
Нешадним віддатись владінням,
Умерти б від чарів магічних...

О пристрасте маків червоних!
О пристрасте жасна, гаряча!
О вибух життя неповторний,
Нірвано чуттів неосяжна.

(КОМП'ЮТЕРНИЙ ЗАПИС)

Ruta Viter

PAPOULAS

Paixão de papoulas vermelhas,
Fogueira de flores abertas,
Tempestade de raios plena,
Vulcânico magma fervente.

Quero embriagar-me contigo,
Queimar-me nas brasas fogosas,
Sorver os perfumes nocivos,
Dormir no teu doce repouso.

Paixão de papoulas vermelhas,
Paixão desvairada, selvagem,
Loucura de pétalas tenras,
Tentadora beleza que abraza.

Eu olho-te a cada instante,
Alegra-me a força da vida,
Quero que viesses matar-me
Com fortes feitiços doídos.

Paixão de papoulas, tão linda,
Paixão desvairada, tão grande!
Existência irrepetida,
Por sentidos inalcançável.

(FOLHA DIGITADA)

БОГДАНА МАТИЯШ народилася 1982 року в Києві. Поетка, перекладач, редактор видавництва й часопису "Критика", представник київської редакції часопису "Український журнал" (Прага). Авторка поетичних збірок НЕПРОЯВЛЕНИЙ ЗНІМКИ, Київ 2005 і РОЗМОВИ З БОГОМ, Київ, 2007, частинно перекладана словацькою, білоруською, польською, англійською та німецькою мовами. Критика вважає її "найсенсаційнішим поетичним виданням 2007 року".

BOGDANA MATIACH nasceu no ano de 1982 em Kyiw. Poetisa, tradutora e também redatora da editora e do jornal “Crítica”, como representante do “Jornal Ucraniano” (Praga) em Kyiw. Autora de coletâneas poéticas RETRATOS NÃO REVELADOS, Kyiw, 2005 e de CONVERSAS COM DEUS, Kyiw, 2007, parcialmente traduzida para o esloveno, bielo-russo, polonês, inglês e alemão. A crítica considera este seu último livro como “revelação poética mais sensacional do ano”.

13(48)

як немовлята торкаються руками повітря води і неба як
зачіпають долоньками мій одяг як залишають
оксамитовий доторк пальчиків до моєї шкіри хотіла би
обійняти тебе мій Боже хотіла би бути одним із твоїх
улюблених немовлят вчитися ходити тримаючися за
твою руку спотикатися волочити по землі черевичками
коли ти ідеш трохи швидше ніж я навчилася
переставляти ноги коли вони ще нетривкі і коли ти
прискорюєш крок я виснус на твоїй руці я майже лечу
розтинаючи повітря розганяючи голубів своїм летом і
уявляючи що світ це гарна барвиста карусель з якої
запам'ятаю кольорові стрічки срібні дзвіночки твої
долоні і свій сміх Боже коли ми злітаємо майже в
самісіньке небо з дерев'яного карусельного поні і коли
проводжу пальцями навпомацки по твоєму чолі просячи
щоби вони не зустріли жодної зморшки і вони їх не
відчувають тільки не знаю чому може тому що ти їх і
справді не маєш а може вони просто ще не навчилися
відчувати на дотик який ти є і коли обіймаю тебе і коли
засинаю в тебе на грудях ще тільки встигаю подумати що
хочу аби цей поні ніколи не зупинявся

РОЗМОВИ З БОГОМ, Київ, 2007

Boghdana Matiach

13 (48)

assim como crianças de peito que tateiam
o ar a água o céu como prendem com as palmas
das mãos meu vestido como deixam o toque de
veludo de seus dedos na minha pele eu
gostaria de abraçar te meu Deus gostaria de
ser uma das tuas criancinhas amadas aprender
a andar segurando-te pela mão tropeçar
puxando os sapatinhos pela terra quando
andas um pouco mais rápido do que eu aprendi
trocar as pernas sendo elas ainda trôpegas e
quando tu apressas o passo eu fico pendurada
na tua mão e quase estou voando cortando o
ar e espantando pombos com meu voo
imaginando o mundo ser um belo carrossel
multicor do qual hei de lembrar fitas
brilhantes prateados sininhos tuas palmas
das mãos e meu riso meu Deus quando descemos
quase no próprio céu de um pônei lígeo do
carrossel e quando com dedos passo a apalpar
tua testa pedindo para que não encontre nela
nenhuma ruga e eles não as sentirem apenas
não sei se porque de fato não as tenhas ou
porque eles ainda não aprenderam a sentir
pelo tato como tu és e quando te abraço e
adormeço no teu peito consigo apenas pensar
como gostaria que este pônei nunca parasse

CONVERSAS COM DEUS, Kyiw, 2007

БОГДАН-ІГОР ГОРОБЧУК народився 1986 року в Житомирі. З 2003 року живе й працює в Києві, де закінчив студії соціології в Національному університеті ім. Тараса Шевченка. Поет і мистець-ілюстратор, працює кореспондентом телебачення. Його поезія друкувалася в Україні і за кордоном та перекладалася на декілька мов.

Поетичні збірки:

МІСТО В МОЄМУ ТІЛІ, Київ, 2007;

НЕМАЄ ЖОДНОЇ РІЗНИЦІ, Київ, 2007;

ЦІЛОДОБОВО!, Київ, 2007 (спільно з О. Коцаревим і П. Коробчуком).

BOGHDÁN-IGHOR GHOROBTCHÚK, poeta e pintor-ilustrador, nasceu no ano de 1986 na cidade de Jytomyr. De 2003 vive e trabalha em Kyiw. Terminou os estudos de Sociologia na Universidade Estatal desta cidade e trabalha como correspondente para a televisão. Sua poesia foi publicada em periódicos nacionais e estrangeiros e traduzida para vários idiomas.

Coletâneas poéticas: CIDADE NO MEU CORPO, Kyiw, 2007; NÃO HÁ DIFERENÇA, Kyiw, 2007; DIA E NOITE (em colaboração com O. Kotsarev e P. Korobtchuk), Kyiw, 2007.

Богдан-Ігор Горобчук

ДІВЧИНА ГОДУЄ З РУКИ ХЛОПЧИКА - ІДІОТА

коли в глибокий і вузький як квадратний цвях
міський дворик

нарешті потрапляє світло
ніби сонце увійшло в квадрат неба саме для них
дівчина підкликає хлопчика-ідіота
який досі усіх зачіпав – із самого ранку –
зі всіма вітався всім дякував ділився радощами і жалями
але власною: чи пташиною чи звіриною
чи янголиною мовою

дівчина тримає в руці виноградне грено
довге і синє як квадрат вечірнього неба вгорі
коли крихти зір іще не з'явились
дівчина чорнява хлопчик білявий – як ін'я і янь
вона годує його він тягнеться до винограду ротом
а не руками ніби птаха
він відкусує вниз і різко зриває ягоди ніби звір
і дякує їй ніби янгол

НЕ МАЄ ЖОДНОЇ РІЗНИЦІ, Київ, 2007

Boghdán-Igor Ghorobtchuk

A MENINA DÁ DE COMER AO MENINO EXCEPCIONAL

quando ao profundo e estreito pátio da [cidade

qual prego quadrado
finalmente penetra a luz
como se o sol surgisse somente para eles no [quadrado do céu

a menina chama o menino excepcional
que incomodava a todos agradecia a todos
compartilhava com eles suas alegrias e [mágoas
em sua própria linguagem de pássaros animais [ou anjos

a menina segura na mão um cacho de uvas
comprido e roxo como o quadrado do céu [em cima

quando não apareceram ainda migalhas de [estrelas
a menina morena e o menino claro - qual Yin [e Yang
ela lhe dá de comer ele pega as uvas como um [pássaro

não com as mãos e sim com a boca
como um animal ele morde abrupto as uvas
e agradece-lhe como um anjo

NÃO HÁ DIFERENÇA, Kyiw, 2007

АНДРІЙ ЛЮБКА народився 1987 року в Ризі (Латвія). Поет, есеїст, перекладач. Закінчив Мукачівське військове училище та Ужгородський національний університет (українська мова та література).

Друкувався в національних і закордонних виданнях і його вірші перекладені на різні мови. Учасник українських та міжнародних культурних подій.

Поезія:

ВІСІМ МІСЯЦІВ ШИЗОФРЕНІЇ, Ужгород, 2007;
ТЕРОРИЗМ, Львів, 2009

ANDRY LYUBKA nasceu em Riga (Látvia) no ano de 1987. Poeta, tradutor e ensaísta. Terminou a Escola Militar de Mukatchiw e a Universidade Nacional de Újghorod (Língua e Literatura Ucranianas). Seus versos foram publicados em várias edições nacionais e estrangeiras e traduzido, também, para vários idiomas. Participou de muitos eventos culturais em diversos países.

Poesia: OITO MESES DE ESQUIZOFRENIA, Újghorod, 2007; TERRORISMO Lviw, 2009.

Андрій Любка

xxx

що таке спілка письменників
це обов'язково передплатити
газету літературна україна
згадати про добрі радянські часи
про безоплатні квартири
відпустити козацькі вуса
раз на рік писати статтю
про духовну деградацію нації
при кожній нагоді цитувати самого себе
водити колег на п'ятдесят грам
запивати одним томатним соком на двох
побухати на черговому ювілеї
встигнути з'їсти останній бутерброд
а якщо ні то завернути в серветку
і о боже за ціле життя
не написати нічого путнього

ТЕРОРИЗМ, Львів, 2009

Andry Lyubka

xxx

o que significa a união dos escritores
é sem falta fazer assinatura
do jornal ucrânia literária
lembrar os bons tempos soviéticos
quando havia moradias gratuitas
deixar crescer bigodes cossacos
uma vez por ano escrever um artigo
sobre a degradação espiritual da nação
em cada ocasião citar a si próprio
levar colegas para tomar um gole
enxaguando-o com um suco de tomates para [dois
inflamar-se no jubileu seguinte
conseguir comer o último sanduíche
ou então embrulhá-lo no guardanapo
e meu deus em toda a vida
não escrever nada que preste

TERRORISMO, Lviv, 2009

ОЛЬГА СМОЛЬНИЦЬКА (1987) народилася в Сімферополі на Криму, де студіює в Таврівському Університеті українську філологію. Магістер теорії й історії української літератури. Співпрацює з різними вітчизняними й чужомовними журналами, з радіо, телебаченням і займається рівночасно перекладами з різних літератур (особливо англійської й нордійських), навчанням і літературними дослідами. Лавреат декількох літературних конкурсів. ЇЇ багатогранна культура нахиляється особливо до теоритичних студій.

OLGHA SMOLNYTSKA (1987) nasceu em Simferopol (Criméia), onde está estudando na Universidade Táurica a Filologia Ucraniana. É mestra de Teoria e História da Literatura Ucraniana. Colabora com vários periódicos pátrios e estrangeiros, com a rádio e com a televisão, no setor cultural. Ocupa-se também de traduções de diversas literaturas (particularmente da língua inglesa e das nórdicas), ao ensino e à pesquisa. Vencedora de vários concursos de poesia.

Sua cultura multidimensional tende principalmente para estudos teóricos.

Ольга Смольницька

xxx

Сонце знов жене пітьму червоним півнем.
На осиці затремтів крикливий вісник,
Перевісник-перевізник, чорт крикливий,
Із пітьми тканина, темряви облісник.

Сонце з'їдене зривається вугіллям
І жене всю нечисть в озеро навіки.
Серп як шрам тоншить небесся на похмілля.
Півні б'ються, б'ються півники без ліку...

Я пряду – і сонце даллю червоніє.
Дух заплутав нитку, слизне веретенце...
Та уранці буде сонце: півень піє.
Півень піє і мое рятує серце...

(КОМП'ЮТЕРНИЙ ЗАПИС)

Olgha Smolnytska

xxx

Pelo céu já corre um galo vermelho,
E treme de medo na faia negra
Tecido de sombras, vil mensageiro,
O diabo-espectro que bajula trevas.

Do carvão surgido, o sol queimado,
Impede ao longe todas as sombras,
Com a foice lunar, no céu minguando,
Inúmeros galos brigam agora...

Eu fio, o sol enrubesce, forte,
O diabo mal minha linha amarranha,
Porém de manhã, o galo lá longe
Meu coração com seu canto salva.

(TEXTO DIGITADO)

Ольга Смольницька

xxx

Іній впав
на лезо меча
Й розтанув синіми зорями.
Білий гоголь плаче:
чую нельотну погоду.
Дай мені перстень срібний —
я покажу тобі диво вишневе.
У лігві — білі тюльпани.

(КОМП'ЮТЕРНИЙ ЗАПИС)

Olgha Smolnytska

xxx

Caía geada
no fio da espada
e derreteu-se em estrelas.
A branca gaivota chora,
é tempo mau para voo.

Dá-me o anel de prata -
hei de mostrar-te
o milagre da cerejeira.
No leito - brancas tulipas.

(TEXTO DIGITADO)

Ольга Смольницька

xxx

А може, буде дощ, і всі гріхи
Він змиє, як і старість у природі,
І з Біблії рядки тектимуть плинно,
Мов краплі моря свіжого весною.

І дощ іде, і блискавка вбива
Всі сумніви минулого гнилого.
І дощ іде... і світ пливе в дощі,
І таці крапель миують спогади й надії.

(КОМП'ЮТЕРНИЙ ЗАПИС)

Olha Smolnytska

xxx

A chuva cai, lavando nossas falhas,
Como a velhice no primor dos anos.
Palavras bíblicas fluindo mansas
Com gotas do primaveril agrado.

A chuva cai, os raios a queimar,
Matando dúvidas da dor passada.
A chuva cai... O mundo vai dançar
Nas gotas de esperanças olvidadas.

(TEXTO DIGITADO)

ОСТАП НОЖАК (1989) народився в Чорткові. Закінчив студії української літератури в Чернівецькому Університеті (магістер). Займається поезією й музикою (фотопіяно), літературними дослідженнями й фотографією. Співпрацює поезією й прозою з різними журналами й альманахами. Готує до друку збірку поем з різними оптичними ефектами.

Збірка поезій:

КОХАЮЧИ СЕРП І МОЛОТ ПОСТМОДЕРНІЗМУ,
Чернівці, 2003.

OSTÁP NOJAK (1989) nasceu na cidade de Tchortkiw (Galícia). É graduado em Literatura Ucraniana pela Universidade de Tcherniwtsi (Bukovyna). Mestre em Língua e Literatura Ucranianas, dedica-se à poesia, música (piano), à pesquisa e à fotografia. Colabora com vários jornais e almanaque com poesia e prosa.

Poesia publicada: AMANDO FOICE E MARTELO DO PÓS-MODERNISMO, Tcherniwtsi, 2003.

Prepara para publicação uma coletânea de poemas com vários efeitos gráficos e fotografias.

Остап Ножак

КРАСИВЕ ПОМИРАННЯ

Я не міг бути свілком їхньої смерті,
 бо ще не народився, як вони почали вимирати,
 міцні гілки однієї сім'ї, діти одного дерева,
 розхитаного двадцятим століттям
 і притишеної по кладовищах
 поміж супокійних плит польського періоду.

Найстарша Ганя, що була юнкою,
 коли йшла велика світова,
 з'явилася і зникла десь поза моєю свідомістю,
 напевно, ще до моого народження,
 залишивши тільки сина (якого вже нема)
 і дочку (якої теж уже нема).

Андрейко (кажуть, на мене був схожий)
 виїхав на Росію, вбитий у тридцять сьомуму.
 І тепер його очима дивиться на мої листи
 старенька дочка Луїза,
 а я боюся їй далі писати:
 а раптом вона вже також там
 і мій черговий лист не перетне
 невидимих кордонів?

Ostáp Nojak

O BELO MORRER

Não pude ser testemunha de suas mortes,
pois ainda não nasci quando morreram
os galhos de uma árvore forte,
balouçada pelo século vinte
e calada nos cemitérios
entre as lápides do regime polonês.

A mais velha, Hania, que era jovem
quando passava a Grande Mundial,
apareceu e sumiu atrás da minha
[consciência
deixando apenas um filho (que já não
[existe)
e uma filha (que também não há mais).

Andrei (dizem que era parecido comigo)
Viajou para a Rússia, foi morto em trinta
[e sete.
E agora com seus olhos fita minhas cartas
sua velhinha filha Luisa;
temo continuar lhe escrevendo:
de repente, ela também já esteja lá,
e minha seguinte carta não passa pela
[fronteira invisível?

Далі — Юзко, стрийко, львівський дженджик,
без жадного ганджу, з діткливими очима,
найбагатший у сім'ї, бо з чотирма дітьми —
Данком, Дозьом, Любою, Лузею.

Він теж відійшов якось непомітно,
напевно, довго сперечався зі смертю, хто кого,
поглядом франта кидав

на відбути фасади кам'яниць
і зупевне жалів о тім, що не має внука-тезка.

Далі йдугь ті, чиї відпровадини на той світ
або досмертні перверзії
я можу згадати і залишитися спокійним:
це справді було.

Отже, Марусю бозя прикувала до ліжка,
до глухонімого мужа,
до власної бездітності,
до батьківської хати, де вона залишилася жити,
як наймолодша дитина,
і, нарешті, до родинного кута на цвинтарі.
Пригадую її веселою і балакучою.

Відтак Михась — мій дідусь, котрий
мав щастя померти на руках у своїх доньок
і лягти тут же, недалечко від своїх батьків.

Depois Yuzko, o tio paterno, galã de
 [Lviv,
 sem qualquer vício, com olhos lânguidos,
 o ricaço da família, pois com quatro
 [filhos:

Danko, Dozio, Lubko e Luzia.

Também partiu quase imperceptível,
 de certo discutindo com a morte quem
 [vence quem,
 lançando olhares de dândi pelas fachadas
 [antigas
 e provavelmente lamentava de não possuir
 [um neto com mesmo nome.

Depois seguem aqueles, cujas partidas ao
 [além
 ou perversões antes delas
 posso lembrar e permanecer tranquilo:
 era mesmo assim.

Então, Mariyka foi acorrentada
 ao marido surdo-mudo,
 à própria esterilidade,
 à casa paterna, onde ficou vivendo
 como filha mais nova,
 e finalmente ao recanto familiar no
 [cemitério.

Lembro-me dela tagarela e alegre.

Em seguida Mykhas, meu avô,
 que teve a sorte de morrer nos braços das
 [filhas
 e ficar deitado aí perto dos pais.

Коли він помирав, я вже був дорослий,
бо розхвилювався, побачивши,
як над його труною
примовляли дві його старші сестри —
Таїска і Натальця.

Таїска померла влітку, коли тепло
і настільки довгий день, аби стало добрatisя
попутними автами до села і назад.
Був серпень, а Таїсці — дев'яносто два роки.
Була монахинею. Знала грати на гітарі.
Любила співати. Любила солодке.
Красиве помирання влітку.
На її поминки столи розклалось на подвір'ї,
застелилося лави і зносилося від сусідів крісла.

На її поминках Натальця
тихенько сиділа за столом
(як завжди, тихенько)
і приймала на себе дар
померти останньою
і найстаршою.

(КОМП'ЮТЕРНИЙ ЗАПИС)

Quando morreu, eu já estava crescido,
pois fiquei comovido presenciando
como sobre seu caixão discursavam
suas irmãs mais velhas: Taissa e Natália.

Taissa morreu de verão quando faz calor
e o dia é suficiente para chegar
de condução da estrada para cá e ir de
[volta.

Era agosto, e Taissa tinha noventa e
dois anos.

Era freira. Sabia tocar violão.

Gostava de cantar. Gostava de doces.

É bem morrer de verão.

Para suas exéquias botaram mesas no
[pátio,
cobriram bancos, emprestaram cadeiras
[dos vizinhos.

Nas suas exéquias, Natália
estava sentada quietinha à mesa
(como sempre: quietinha)
e aceitava o presente
de morrer como última
e mais velha.

(TEXTO DIGITADO)

ЗМІСТ

	с.
Вступне Слово	2
Віктор Неборак	8
Я комусь приснився	10
Віталій Борисполець	12
ОЧИЩЕННЯ	14
Василь Махно	18
ОСІНЬ ПОБЛИЗУ ОКЕАНУ	20
ПРИБЛUDНИЙ СИН	22
Сергій Дзюба	26
На сріблястій долоні вічності	28
На острові	30
Люди	32
Тетяна Дзюба	34
Дзвоню по телефонах	36
Королівни завше	38
День відступив	40
Іван Андрусяк	42
складаю ці залякані слова	44
нас залишиться двоє	46
Маріанна Кіяновська	48
Я перегусну мигдалем	50
Хрустко крабам приснився	52
ноша під яснами	54

ÍNDICE

	Página
Introdução	3
Viktor Neborák	9
Apareci no sonho de alguém	11
Vitaly Boryspolets	13
PURIFICAÇÃO	15
Vassyl Makhnó	19
OUTONO JUNTO AO OCEANO	21
RETORNO DO FILHO PRÓDIGO	23
Serghy Dziuba	27
Na palma prateada da Eternidade	29
Na ilha distante	31
Homens, calai	33
Tetiana Dziuba	35
Toco para os números	37
As princesas eram dadas sempre	39
O dia se foi com o barulho do trem	41
Iván Andrusiák	43
junto as palavras	45
restaremos unidos	47
Marianna Kianowska	49
Hei de tornar-me em amendoeira	51
Os siris tiveram um pesadelo	53
carga sob as gengivas	55

	с.
Мар'яна Савка	56
Пройдеш туди	58
Ти повернувся на щиті	60
КОРОТКА ІСТОРІЯ ТАНЦЮ	62
Сергій Жадан	66
КОНТРАБАНДА	68
Галина Крук	72
Голомозий сусідський хлопчак	74
жінка надрізує вени	76
Оксана Луцишина	78
СТАНЦІЙНА	80
ПАПРИКА	82
Остап Сливинський	84
YESUS CHRIST	86
Дмитро Лазуткін	88
сподіваюся буде що згадати	90
теплі ящірки	92
Олег Коцарев	94
НА ПАГОРБІ	96
ГРОТ	98
Рути Вітер	100
Правічний степ	102
Поскачемо степом	104
МАКИ	106
Богдана Матіяш	108
як немовлята торкаються	110

	Página
Maryana Sawka	57
Passas por onde não existe estrada	59
SOMBRAIS HIBERNAIS	61
UMA CURTA HISTÓRIA DA DANÇA	63
Serghy Jadán	67
CONTRABANDO	69
Ghalyna Kruk	73
O menino vizinho	75
com uma faca de cozinha	77
Oksana Lutsyshyna	79
PAISAGEM BAIRRISTA	81
PÁPRICA	83
Ostáp Slyvynsky	85
YESUS CHRIST	87
Dmytró Lazutkin	89
espero haver coisas para lembrar	91
tépidas lagartixas escondem-se	93
Olégh Kotsarev	95
NA COLINA	97
GRUTA	99
Ruta Viter	101
Eterna estepe	103
Cavalguemos à larga estepe	105
PAPOULAS	107
Boghdana Matiach	109
13 (48)	111

	с.
Богдан-Ігор Горобчук	112
ДІВЧИНА ГОДУЄ З РУКИ ХЛОПЧИКА	112
ІДІОТА	114
Андрій Любка.....	116
що таке спілка письменників.....	118
Ольга Смольницька	120
Сонце знову жене пітьму	122
Іній впав	124
А може, буде дощ	126
Остап Ножак	128
КРАСИВЕ ПОМИРАННЯ	130

	Página
Boghdán-Igor Ghorobtchúk	113
A MENINA DÁ DE COMER AO MENINO	113
EXCEPCIONAL	115
Andry Lyubka	117
o que significa a união dos escritores	119
Olgha Smolnytska	121
Pelo céu já corre um galo vermelho	123
Caía geada	125
A chuva cai	127
Ostap Nojak	129
O BELO MORRER	131

Л О З А

Printed in Brazil

A21074

